

RESSÒ DE LA PARAULA

QUARESMA: CAMÍ DE LLIBERTAT (I)

«Adonar-se»

La llibertat és un dels «valors» més a l'alça. Sobretot, la llibertat individual, entesa com a absència de condicionant, com a capacitat d'escollir autònomament. Ho hem vist en tractar la relació de contrast entre el Carnaval i la Quaresma. Aquell s'entén com a llibertat i aquesta com a subjecció estricta a les normes (esclavitud).

Contra allò que se sol pensar, no naixem lliures. Potser naixem amb dret a ser-ho (segons la Declaració Universal dels Drets Humans). Però la realitat és que, segons hem heretat de la tradició jueva i ens ha ensenyat Jesucrist, la llibertat és una cosa que s'aconsegueix al llarg d'una història, adés perquè s'ha «conquerit», adés perquè s'ha rebut, o totes dues coses alhora.

Els fariseus creien que eren lliures «per dret», és a dir, perquè havien nascut com a descendents d'Abraham en el Poble Elegit. Jesús els va rebatre dient-los que ser lliure no depèn d'haver nascut, sinó d'haver fet un procés: seguir-lo a Ell —conèixer la Veritat— deixar que la Veritat ens faci lliures (cf. Jn 8,31-32). En definitiva, que la llibertat és una tasca i un do.

Si hi estem d'acord, ens pot servir com a lema per al camí quaresmal.

Comencem pel moment d'«adonar-se», fer-nos càrrec de la realitat, reconèixer les esclavituds que ens lliguen. Per això intensifiquem el desig de ser lliures fins a revifar la sensibilitat respecte de les esclavituds que ens envolten.

És significatiu que al començament de la Quaresma tinguem davant nostre Jesús temptat al desert. Ell, no sols en aquesta escena, sinó en tota la seva vida, va ser temptat pel poder: utilitzar-lo, no sols en

benefici propi, sinó com a mitjà de canviar el món i salvar-lo.

A nosaltres el poder ens ve sota moltes i diferents maneres. El poder és la capacitat de prendre una decisió i dur-la a terme eficaçment. Volent ser sincers i transparents, hem de reconèixer que busquem el poder, perquè el poder en si no és dolent. Molts projecten la seva fe i el seu cristianisme com a acció i lluita per a transformar el món, realitzar la utopia del Regne. I això, dit així, no és possible sense poder, sense «empoderar» un subjecte, sigui personal o col·lectiu, potser sense «empoderar» els oprimits. És la manera més normal, el camí més acceptat, de tots els processos d'alliberament. Fins i tot quan es trien mètodes no violents, les accions són exercici de poder.

L'autèntica revolució evangèlica, practicada especialment per l'Església dels màrtirs, consisteix en

allò que anomenem «el poder dels sense poder». O la força dels febles, que va descobrir Tatiana Gòricheva quan s'hagué convertit a Crist. És la veritat de les Benaurances.

Aprofitem la Quaresma per a créixer en llibertat. La llibertat com a do és el gran regal que el Senyor ens fa. Sant Pau insisteix que és la gràcia allò que ens fa lliures, allò que ens permet passar de l'esclavitud a la condició de fills de Déu.

Però, tal com diem, també és conquesta i esforç. I és a aquest esforç (ascesi) al que som cridats en la Quaresma. És com una gran marxa, que resumeix tot el camí de la vida. La llibertat és al final, a la terra promesa, on serem realment nosaltres mateixos.

Mentrestant assagem l'esforç i la joia de ser lliures.

† **Agustí Cortés Soriano**
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Gaudium et spes: la qüestió social i la pau (I)

El capítol cinquè de la segona secció de *Gaudium et spes* reprèn i aprofundeix la qüestió social mundial: la societat humana sencera ha arribat en el seu procés de maduresa a un moment de suprema crisi. El seu destí està lligat estretament a la realització de la pau mundial: el progrés dels pobles depèn de la promoció de la pau entre ells. Alhora, la pau

depèn de la construcció d'una veritable comunitat dels pobles...

La comunitat política mundial és convidada a la *Gaudium et spes* a transcendir els propis confins particulars per comprometre's en una acció a nivell superior, que és essencial al seu creixement i al seu futur. Aquesta acció superior és el compromís per a la pau del món. Pau, òbviament, no

entesa com a simple absència de guerra o com a equilibri estable de les forces contràries, sinó com a acció de la justícia. Si no hi ha justícia, no hi haurà pau.

Però la pau no és només l'acció de la justícia, sinó també l'acció de l'amor, que supera, comprenent en si, l'acció de la justícia. La *Gaudium et spes* és explícita en aquest sentit: la

pau és també fruit de l'amor, el qual sobrepasa tot allò que la justícia pot realitzar. Aquesta pau, entesa com a acció de la justícia i encara més com a acció de l'amor, té, per això, no només la seva imatge sinó també la seva font en la pau de Crist, que procedeix de Déu Pare. Aquesta pau és també un bé humà i un bé diví.

Mn. **Eduard Salinas Muñoz**

ECO DE LA PALABRA

CUARESMA: CAMINO DE LIBERTAD (I)

«Darse cuenta»

La libertad es uno de los «valores» más en alza. Sobre todo, la libertad individual, entendida como ausencia de condicionante, como capacidad de elegir autónomamente. Lo hemos visto al tratar la relación de contraste entre el Carnaval y la Cuaresma. Aquel se entiende como libertad y esta como sujeción estricta a las normas (esclavitud).

Contra lo que se suele pensar, no nacemos libres. Quizá nacemos con derecho a serlo (según la Declaración Universal de los Derechos Humanos). Pero la realidad es que, según hemos heredado de la tradición judía y nos ha enseñado Jesucristo, la libertad es algo que se consigue a lo largo de una historia, bien porque se ha «conquistado», bien porque se ha recibido, o ambas cosas al mismo tiempo.

Los fariseos creían que eran libres «por derecho», es decir, porque habían nacido como descendientes de Abraham en el Pueblo Elegido. Jesús les rebatió diciéndoles que ser libre no depende de haber nacido, sino de haber realizado un proceso: seguirle a Él —conocer la Verdad— dejar que la Verdad nos haga libres (cf. Jn 8,31-32). En definitiva, que la libertad es una tarea y un don.

Si estamos de acuerdo con esto, bien puede servirnos como lema para el camino cuaresmal.

Comenzamos por el momento de «darse cuenta», percatarnos de la realidad, reconocer las esclavitudes que nos atan. Para ello intensificamos el deseo de ser libres hasta reavivar la sensibilidad respecto de las esclavitudes que nos rodean.

Es significativo que al comienzo de la Cuaresma tengamos ante nosotros a Jesús tentado en el desierto. Él, no solo en esta escena, sino en toda su vida, fue tentado por el poder: utilizarlo, no solo en beneficio propio, sino como medio de cambiar el mundo y salvarlo.

A nosotros el poder nos viene bajo muchas y diversas formas. El poder es la capacidad de tomar una decisión y llevarla a cabo eficazmente. Queriendo ser sinceros y transparentes, hemos de reconocer que buscamos el poder, porque el poder en sí no es malo. Muchos proyectan su fe y su cristianismo como acción y lucha para transformar el mundo, realizar la utopía del Reino. Y esto, dicho así, no es posible sin poder, sin «empoderar» a un sujeto, sea personal o colectivo, quizá sin empoderar a los oprimidos. Es la forma más normal, el camino más aceptado, de todos los procesos de liberación. Incluso cuando se eligen métodos no violentos, las acciones son ejercicio de poder.

La auténtica revolución evangélica, practicada especialmente por la Iglesia de los mártires, consiste en lo que denominamos «el poder de los sin poder». O la fuerza de los débiles que descubrió Tatiana Góricheva cuando se hubo convertido a Cristo. Es la verdad de las Bienaventuranzas.

Aprovechemos la Cuaresma para crecer en libertad. La libertad como don es el gran regalo que el Señor nos hace. San Pablo insiste en que es la gracia lo que nos hace libres, lo que nos permite pasar de la esclavitud a la condición de hijos De Dios.

Pero, como decimos, también es conquista y esfuerzo. Y es a este esfuerzo (ascesis) a lo que somos llamados en la Cuaresma. Es como una gran marcha, que viene a resumir todo el camino de la vida. La libertad está al final, en la tierra prometida, donde seremos realmente nosotros mismos.

Mientras tanto ensayamos el esfuerzo y el gozo de ser libres.

† Agustí Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

Formació i espiritualitat per al clergat, a Montserrat

Un any més, i ja son 18, s'han realitzat les Jornades per a preveres i diaques de la diòcesi, com a espai de formació, convivència i espiritualitat, acollits al monestir de Montserrat.

Van participar una quarantena, al llarg dels tres dies, de dilluns 13 a dimecres 15 de febrer. La reflexió va girar entorn el document «El Déu fidel manté la seva alian-

ça» (Dt 7,9) - Instrument de treball pastoral sobre persona, família i societat de la CEE, publicat el mes de gener, i va ser conduïda per dos filòsofs, docents universitaris: Lluís Font i Espinós i Josep M. Esquirol Calaf. En les seves ponències, van tractar sobre els grans desafiaments del món actual, com ara les ideologies i els populismes. Els moments de diàleg amb

ells van ser molt rics, un espai per aprofundir encara més la recerca de veritat que es percep en tantes persones, sovint allunyada de la fe, i l'experiència vital de l'encontre amb Jesús, camí, veritat i vida.

Al matí de l'últim dia, el P. Bernabé Dalmau, osb, va compartir amb els presents les aportacions a l'espiritualitat sacerdotal a partir del llibre *Columba Marmion, cent anys de llegat espiritual*.

Aquests tres dies a Montserrat van aportar també altres moments de participació a la litúrgia amb la comunitat monàstica i espais de diàleg amb el pare abat. El bisbe Agustí no va poder assistir presencialment per la coincidència amb visites mèdiques, però va participar telemàticament en un moment de col·loqui amb els diaques i preveres presents a Montserrat.

Formació per als monitors de lleure

El passat diumenge 5 de febrer, i per quarta vegada, més de 90 monitors i monitores provinents de 10 Centres d'Esplai del Baix Llobregat que fan part del Moviment de Centres d'Esplai Cristianes Catalans (MCECC), es van aplegar a la Conreria (Tiana) per gaudir d'una jornada formativa on compartir les bones experiències dels seus centres.

El dia començà amb una pregària dinamitzada pel prevere Daniel Palau i continuà amb els cinc eixos formatius: trastorns de conducta alimentària; educació emocional amb infants i joves; assetjament i *cyberbullying*; els tabús: drogues, sexualitat i malestar emocional;

educació afectiva-sexual. Tot seguit es va donar pas al dinar i a la tarda, el programa de formació *Bon tracte* per prevenir les agres-

sions a menors. La jornada va resultar profitosa i s'espera continuar repetint-la al llarg dels propers anys.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex_es: «A vegades, per a donar esperança, és suficient amb ser una persona amable, que deixa a un costat les seves ansietats i urgències per a parar esment, per a regalar un somriure, per a dir una paraula que estimuli, per a possibilitar un espai d'escolta enmig de tanta indiferència» (5 d'agost).

@Pontifex_es: «Germans i germanes, caminem sense por, en la certesa que el Senyor ens acompanya sempre. I estiguem desperts, perquè no ens adormim mentre el Senyor passa» (7 d'agost).

@Pontifex_es: «La vellesa és la fase de la vida més adequada per a difondre l'alegre notícia que la vida és una iniciació per a una realització definitiva. I el millor està per arribar. Que Déu ens concedeixi una vellesa capaç d'això!» (10 d'agost).

@Pontifex_es: «Qui es creu ric, reeixit i segur, ho basa tot en si mateix i es tanca a Déu i als seus germans, mentre qui és conscient de ser pobre i de no bastar-se a si mateix roman obert a Déu i al pròxim. I troba l'alegria» (11 d'agost).

Març per la família i la vida

Les delegacions i secretariats de Pastoral Familiar de Barcelona, Sant Feliu i Terrassa realitzen enguany una proposta conjunta d'activitats al llarg del mes de març, sota l'eslògan «Som família, estimem la vida», amb el desig que les famílies visquin juntes l'alegria de l'Evangeli.

Amb la col·laboració de moviments per la família i la vida, aquestes propostes s'adrecen a les famílies de les parròquies, els moviments, les escoles i d'altres, com una oportunitat de gaudir de l'encontre familiar per compartir la vida i la fe. El calendari ofereix iniciatives i activitats de tota mena.

- El **diumenge 12**, hi haurà una jornada festiva familiar. Al matí ens acostarem a l'Evangeli amb una olimpiada de les paràboles, celebrarem l'Eucaristia i compartirem un dinar familiar. A la tarda, gran concert del cantautor Nico Montero. Per a tots els públics, petits i grans.

12 de març, de 9.30 a 18 h - Col·legi Pare Manyanet Les Corts (Travessera de les Corts 331, Barcelona).

- El **dissabte 18**, una cursa o caminada familiar escalfarà el cos i els cors, pensant en les famílies que acullen el do de la vida. L'activitat acabarà amb una xocolatada!

18 de març, de 17 a 19.30 h - Complex de la Mar Bella (Avda. Litoral 86, Barcelona).

- El **diumenge 19**, Festa de Sant Josep. Diada per encomanar-se a la seva protecció, com a pare de tendresa i moltes altres virtuts ressaltades pel papa Francesc a *Patris Corde*. Celebració de l'eucaristia presidida pel bisbe de Lleida, Salvador Giménez.

19 de març, a les 12 h - Santuari de Sant Josep de la Muntanya (Av. del Santuari de Sant Josep de la Muntanya 25, Barcelona).

Per la família i la vida

Març 2023

Diumenge 12, de 9.30 a 18 h

DIVERTIM-NOS EN FAMÍLIA!
Un dia ple d'activitats familiars. Vine i viuràs!

Col·legi Pare Manyanet Les Corts, Travessera de les Corts 331, Barcelona

Dissabte 18, de 17 a 19.30 h	Diumenge 19, a les 12 h	Dimarts 21 i 28, a les 19.30 h	Dissabte 25, de 18 a 20 h
CURSA DE LA FAMÍLIA	FESTA DE SANT JOSEP	Cicle de conferències APOSTANT PER LA VIDA	JORNADA PER LA VIDA
Complex de la Mar Bella BCN	Santuari de Sant Josep de la Muntanya	Basilica de la Mercè BCN	Basilica de la Mercè BCN

- El **dissabte 25**, festa de l'Anunciació i aniversari de la publicació de la carta encíclica *Evangelium Vitae* de sant Joan Pau II, Jornada de la Vida sota el lema «Amb tu per la vida, sempre». Presidits pel bisbe auxiliar de Barcelona, Javier Vilanova, hi haurà el res del Rosari i l'Eucaristia a la Basílica de la Mercè. Pregària, meditació i serena, animada musicalment, per totes les víctimes a causa dels desastres naturals, de la guerra, la fam, la violència, l'avortament o l'eutanàsia i per tots aquells que cuiden dels malalts fins al final de la vida, acompanyen les dones gestants que estan soles i en dificultats, acullen els pobres i els migrants i treballen per la cultura de la vida.

25 de març, de 18 a 20 h - Basílica de la Mercè, Barcelona.

- Els **dimarts 21 i 28**, hi haurà un cicle de conferències «Apostant per la vida» a càrrec de Mn. Xavier Sobrevia, metge i sacerdot, sobre «L'avortament, alliberació o sofriment?» i «L'eutanàsia, una mort digna?».

21 i 28 de març, a les 19.30 h - Basílica de la Mercè, Barcelona.

La Jornada del Malalt a l'Arxiprestat de Garraf

El passat 11 de febrer, festivitat de la Mare de Déu de Lourdes, els malalts i voluntaris de la Pastoral de la Salut de les diverses parròquies de l'Arxiprestat de Garraf es van reunir a la capella de l'Hospital Sant Camil, de Sant Pere de Ribes, per celebrar la Jornada del Malalt. L'eucaristia va ser concelebrada per la majoria dels preveres de l'arxiprestat i els religiosos camils de la comunitat que acollia la celebració.

Durant la missa, també es va administrar el sagrament de la unció dels malalts als assistents que ho van desitjar, malalts i voluntaris més grans.

Després de l'eucaristia, va haver-hi temps per a compartir un vermut de germanor als jardins de la residència dels camils, annexa a l'hospital.

El lema de la Campanya del Malalt d'enguany està pres del Salm 71: «Deixa't captivar pel seu rostre desgastat.»

Cada any, la Pastoral de la Salut celebra aquesta campanya, que inclou la festivitat de la Mare de Déu de Lourdes i arriba fins a la Pasqua del Malalt, el diumenge VI de Pasqua, que serà el 14 de maig de 2023.

AGENDA

• **XLIV Trobada de Santuaris de Catalunya i les Illes.** Serà del 6 al 8 de març a Tortosa, sobre la temàtica dels laics en la pietat popular i els santuaris. El bisbe Agustí Cortés coordina aquest àmbit pastoral a nivell de la Conferència Episcopal Tarraconense.

• **Reunió dels bisbes de la Tarraconense.** Els dies 2 i 3 de març es reuniran a la Casa d'Espiritualitat «Maria Immaculada» de Tiana els bisbes titulars, auxiliars i administradors diocesans de les diòcesis amb seu a Catalunya.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

27. ■ Dilluns (lit. hores: 1a setm.) [Lv 19,1-2.11-18 / Sl 18 / Mt 25,31-46]. Sant Gabriel de la Dolorosa (1838-1862), rel. passionista; sant Baldomer (†660), sotsdiaca de Lió; beata Francisca-Aina Cirer, vg. paüla, de Sencelles (Mallorca).

28. ■ Dimarts [Is 55,10-11 / Sl 33 / Mt 6,7-15]. Sant Rufí, mr.; sant Hilari, papa (sard, 461-468); sant Romà (s. V), abat; sant Serapió, mr.

1. ■ Dimecres [Jn 3,1-10 / Sl 50 / Lc 11,29-32]. Sant Rossend (Salas,

907 - Celanova, 977), bisbe (benedictí); sant Lleó, mr.; sant Albí (s. VI), bisbe (benedictí); santes Eudòcia i Antonina, mrs.

2. ■ Dijous [Est 14,1.3-5.12-14 / Sl 137 / Mt 7,7-12]. Sant Lluci, bisbe; santa Genara, mr.; santa Agnès de Praga o de Bohèmia, religiosa franciscana.

3. ■ Divendres [Ez 18,21-28 / Sl 129 / Mt 5,20-26]. Sant Medir, pagès mr. barceloní; sant Ermenter (o Emeteri) i sant Celdoni (o Celoni), soldats

màrtirs a Calahorra; santa Màrcia, vg. i mr.

4. ■ Dissabte [Dt 26,16-19 / Sl 118 / Mt 5,43-48]. Sant Casimir (1458-1484), príncep polonès; sant Lluci I, papa (romà, 253-254) i mr.; sants Nèstor, Eteri, Arcadi, Capitó, bisbes i mrs.

5. ■ Diumenge vinent, II de Quaresma (litúrgia de les hores: 2a setm.) [Gn 12,1-4a / Sl 32 / 2Tm 1,8b-10 / Mt 17,1-9]. Mare de Déu d'Àfrica; sant Josep Joan de la Creu, rel. franciscà; santa Olívia, vg. i mr.; sant Luperc, mr.

Diurnenge I de Quaresma (A)

COMENTARI

«L'Esperit conduí Jesús al desert perquè el diable el temptés»

Quaresma, temps de conversió. Tots ho sabem; però és important adonar-nos de què ens hem de convertir. Per això sempre trobem en aquest primer diurnenge de Quaresma la narració de les temptacions de Jesús, que són les temptacions del poble d'Israel i les nostres també. La primera temptació: *Digues que aquestes pedres es tornin pans*, és a dir fes servir el teu poder de forma interessada, pel teu propi interès: aquesta no és la voluntat del Pare. Per això Jesús li recorda que: *L'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu*, és a dir de l'obediència al Pare. Preguntem-nos si tenim fam d'aquesta Paraula de Déu o busquem altres aliments absolutament prescindibles. La segona temptació és provocar un miracle: *Tira't daltabaix; l'Escriptura diu: Ha donat ordre als seus àngels que et duguin a les palmes de les mans*. Déu ha de fer aquest miracle, tothom creurà. Això és una provocació, això és abusar de Déu: *No temptis el Senyor, el teu Déu*. Una cosa és la confiança en Déu i una altra exigir miracles de forma irresponsable. Ens costa creure; voldríem veure un miracle però la fe ha de ser viscuda en el dia a dia sense fets extraordinaris. La tercera temptació: el poder, la idolatria: *Tot això t'ho donaré si et prosternes i m'adores*. I Jesús contesta clarament: *Adora el Senyor, el teu Déu, dona culte a ell tot sol*. Sovint busquem el diner, el poder polític, qualsevol ídol del nostre món com si així evangelitzéssim millor. L'únic poder ha de ser fiar-nos de Crist. El Gènesi ens recorda que sempre la temptació més gran i el pecat és voler ser com Déu: *Serieu igual que els àngels*; seguir el nostre caprici i no seguir la voluntat de Déu. Pau ens recorda que per damunt del pecat *hi ha tanmateix una sobreabundància de gràcia i el do generós que s'ha estès a tants per la gràcia d'un sol home Jesucrist*. La gran temptació és sempre apartar-nos del que Déu vol per fer la nostra voluntat. La conversió suposa seguir el camí de Jesucrist i escoltar la seva paraula.

Mn. Jaume Pedrós

► Lectura del llibre del Gènesi (Gn 2,7-9;3,1-7)

El Senyor-Déu modelà l'home amb pols de la terra, li bufà a la cara per fer-li entrar un alè de vida, i es convertí en un ésser animat. Llavors el Senyor-Déu plantà un jardí a Edèn, a la regió d'orient, i va posar-hi l'home que havia modelat. El Senyor-Déu va fer néixer de la terra fèrtil totes les varietats d'arbres que fan goig de veure i donen fruits gustosos. Al mig del jardí hi havia l'arbre de la vida i l'arbre del coneixement del bé i del mal. La serp era el més astut de tots els animals que el Senyor-Déu havia fet. Digué, doncs, a la dona: «Així Déu us ha dit que no mengueu dels fruits de cap arbre del jardí?» La dona li respongué: «Podem menjar dels fruits de tots els arbres del jardí, però dels fruits de l'arbre que hi ha al mig, Déu ha dit que no en mengem ni els toquem, perquè moriríem.» La serp digué a la dona: «No moriríeu pas! Déu sap que si un dia en menjàveu se us obririen els ulls i seríeu iguals que els àngels: coneixeríeu el bé i el mal.» La dona, veient que el fruit de l'arbre era bo per a menjar, que donava gust de veure i que era temptador això d'adquirir coneixement, en collí i en menjà; en donà també al seu marit, que en menjà com ella, i se'ls obririen a tots dos els ulls. Llavors s'adonaren que anaven nus i cosiren fulles de figuera per fer-se'n faldars.

► Salm responsorial (50)

R. *Compadieu-vos de nosaltres, Senyor, perquè hem pecat.*

► Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma (Rm 5,12-19) (Versió abreujada)

Germans, per obra d'un sol home entrà el pecat al món, i amb el pecat hi entrà també la mort, que s'estengué a tots els homes, donat que tots van pecar. Així, doncs, si per haver fallat aquell tot sol va impedir la mort per culpa d'ell, amb molt més motiu els qui reben aquesta sobreabundància de gràcia i el do generós que els fa justos viuran i regnaràn gràcies a un de sol, que és Jesucrist. Per tant, així com per haver fallat un sol home es va estendre a tots la condemna, també per haver estat just un de sol tots els homes són absolts i obtenen la vida; així com, per haver desobeït aquell home sol, els altres van esdevenir pecadors, també per haver obeït un de sol, esdevindran justos els altres.

► Lectura de l'Evangelí segons sant Mateu (Mt 4,1-11)

En aquell temps, l'Esperit conduí Jesús al desert perquè el diable el temptés. Feia quaranta dies i quaranta nits que dejunava, i quedà extenuat de fam. El temptador se li acostà i li digué: «Si ets Fill de Déu, digues que aquestes pedres es tornin pans.» Jesús li respongué: «Diu l'Escriptura: "L'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu"». Llavors el diable se l'enduu a la ciutat santa, el deixa dalt la cornisa del temple i li diu: «Si ets Fill de Déu, tira't daltabaix; l'Escriptura diu: "Ha donat ordre als seus àngels que et duguin a les palmes de les mans, perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres"». Jesús li contestà: «També diu l'Escriptura: "No temptis el Senyor, el teu Déu"». Després el diable se l'enduu dalt una muntanya altíssima, li fa veure tots els reialmes del món i la seva glòria i li diu: «Tot això t'ho donaré si et prosternes i m'adores.» Llavors li diu Jesús: «Ves-te'n d'aquí, Satanàs! L'Escriptura diu: "Adora el Senyor, el teu Déu, dona culte a ell tot sol"». Llavors el diable el deixà estar, i vingueren uns àngels per proveir-lo.

► Lectura del llibre del Gènesi (Gén 2,7-9;3,1-7)

El Señor Dios modeló al hombre del polvo del suelo e insufló en su nariz aliento de vida; y el hombre se convirtió en ser vivo. Luego el Señor Dios plantó un jardín en Edén, hacia oriente, y colocó en él al hombre que había modelado. El Señor Dios hizo brotar del suelo toda clase de árboles hermosos para la vista y buenos para comer; además, el árbol de la vida en mitad del jardín, y el árbol del conocimiento del bien y del mal. La serpiente era más astuta que las demás bestias del campo que el Señor había hecho. Y dijo a la mujer: «¿Conque Dios os ha dicho que no comáis de ningún árbol del jardín?». La mujer contestó a la serpiente: «Podemos comer los frutos de los árboles del jardín; pero del fruto del árbol que está en mitad del jardín nos ha dicho Dios: "No comáis de él ni lo toquéis, de lo contrario moriréis"». La serpiente replicó a la mujer: «No, no moriréis; es que Dios sabe que el día en que comáis de él, se os abrirán los ojos, y seréis como Dios en el conocimiento del bien y el mal». Entonces la mujer se dio cuenta de que el árbol era bueno de comer, atrayente a los ojos y deseable para lograr inteligencia; así que tomó de su fruto y comió. Luego se lo dio a su marido, que también comió. Se les abrieron los ojos a los dos y descubrieron que estaban desnudos; y entrelazaron hojas de higuera y se las ciñeron.

► Salmo responsorial (50)

R. *Misericordia, Señor, hemos pecado.*

► Lectura de la carta de san Pablo a los Romanos (Rom 5,12-19) (Versión abreviada)

Hermanos: Lo mismo que por un hombre entró el pecado en el mundo, y por el pecado la muerte, y así la muerte se propagó a todos los hombres, porque todos pecaron... Si por el delito de uno solo la muerte inauguró su reinado a través de uno solo, con cuánta más razón los que reciben a raudales el don gratuito de la justificación reinarán en la vida gracias a uno solo, Jesucristo. En resumen, lo mismo que por un solo delito resultó condena para todos, así también por un acto de justicia resultó justificación y vida para todos. Pues, así como por la desobediencia de un solo hombre, todos fueron constituidos pecadores, así también por la obediencia de uno solo, todos serán constituidos justos.

► Lectura del santo Evangelio según san Mateo (Mt 4,1-11)

En aquel tiempo, Jesús fue llevado al desierto por el Espíritu para ser tentado por el diablo. Y después de ayunar cuarenta días con sus cuarenta noches, al fin sintió hambre. El tentador se le acercó y le dijo: «Si eres Hijo de Dios, di que estas piedras se conviertan en panes». Pero él contestó: «Está escrito: "No solo de pan vive el hombre, sino de toda palabra que sale de la boca de Dios"». Entonces el diablo lo llevó a la ciudad santa, lo puso en el alero del templo y le dijo: «Si eres Hijo de Dios, tírate abajo, porque está escrito: "Ha dado órdenes a sus ángeles acerca de ti y te sostendrán en sus manos, para que tu pie no tropiece con las piedras"». Jesús le dijo: «También está escrito: "No tentarás al Señor, tu Dios"». De nuevo el diablo lo llevó a un monte altísimo y le mostró los reinos del mundo y su gloria, y le dijo: «Todo esto te daré, si te postras y me adoras». Entonces le dijo Jesús: «Vete, Satanás, porque está escrito: "Al Señor, tu Dios, adorarás y a él solo darás culto"». Entonces lo dejó el diablo, y he aquí que se acercaron los ángeles y lo servían.